

ಮೂರ್

ರೂವರೆ
ಹಿಂದೆ
ಅ ಯ್ಯಾ ಸ ಮಾ ಜ ದ ಲ್ಲಿ

ವಿವಾಹವಾದಾಗ, ನನಗೆ ಅರ್ಥಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೇ, ಅದರ ಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಮಹಿಳೆ ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿಯವರನ್ನು ಕುರಿತಾಗಲೇ ಏನೇನೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ವರ್ಷ, ಮಗಳು-ಅಳಿಯ ಅರ್ಥಸಮಾಜದ ಸರಳ ವಿವಾಹ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾದರು. ಬೀಗರು ಸಂಶೋಧಿಸಿದ ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಈ ವರದು ವಿವಾಹಗಳ ನಡವೆ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ದಯಾನಂದರ ಜೀವನ-ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿತ್ತೇ.

ಮೊದಲಿಗೆ, ಅಮೃತಸರದಲ್ಲಿ ‘ದಯಾನಂದ ಅಂಗೇಂಳ್ಯೇ ಹೈದರ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ದಿಲ್ಲಿಯ ಬಿಬಿಟೆಗೆ ಹೋಗುವವರೆಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದ ನನ್ನವರಿಗೆ, ದಯಾನಂದರು ಮತ್ತು ಅವರ ವಿಚಾರಗಳು ಚಿರಪರಿಚಿತವಿದ್ದವು. ಪಂಚಾಬಿನ ನೆಲ ಅರ್ಥಸಮಾಜದ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾದ ಭೂಮಿ. ಶಹೀದ್ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ತಾತ

ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಅರ್ಥಸಮಾಜಿಗಳು. ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಕೂಡಾ ‘ದಯಾನಂದ ಅಂಗೇಂಳ್ಯೇ ಹೈದರ್ ಶಾಲೆಯಂದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ನಂತರ, ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿಯವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಬರಹಗಳನ್ನು ಓದತ್ತೊಡಗಿದೆ. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಎಸ್. ರಾಧಾಕೃಣನ್ ಅವರ ದಯಾನಂದರನ್ನು ಕುರಿತ ಬರಹ ‘ಸಮಾನತೆಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಪತ್ತ ಸಾಗಿರುವ ನಾವು. ಸಮಾಜಸುಧಾರಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾರಿಚಾರಶಕ್ತಿಯ ದಯಾನಂದರಿಗೆ ಬಹಳಪ್ಪು ಖುಣಿಯಾಗಿಕೆ’ ಎಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಡೆ. ಲಾಧಿಯಾನಾದ ಸುಖಿಚಿತ್ತ ಕೌರ್ ಅವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಬರಹ ದಯಾನಂದರ ಬದುಕು, ವಿಚಾರ, ಸಾಧನೆಗಳತ್ತ ಏಮಿಶಾರ್ತ್ಯಕ ನೋಟವನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಬರಹಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿದರೂ, ದಯಾನಂದರ ಬದುಕಿನ ಸೂಕ್ತ ವಿವರಗಳು ನಮಗೆ ಇಂದು ದೊರೆಯುವುದು ಪಂಡಿತ್ ಸುಧಾಕರ ಚತುರ್ವೇದಿಗಳಿಂದ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಿತು. 1943ರಲ್ಲಿಯೇ ಪಂಡಿತ್ ಸುಧಾಕರ

ಚತುರ್ವೇದಿಯವರು ಮಹಿಳೆ ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪಡ್ಡ ಮತ್ತು ಗಡ್ಡ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಅರ್ಥಸಮಾಜದ ಕೌರೀಕೆಯಂತೆ 1975ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರಿಸಿ ಬರೆದರು. ದಯಾನಂದರ ಜೀವನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲು ನಾನು ಪಂಡಿತ್ ಸುಧಾಕರ ಚತುರ್ವೇದಿಯವರ ಪ್ರಸ್ತುತವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅರ್ಥಸಮಾಜದ ವಿವಾಹ ವಿಧಿ

ಮಗಳಿಗೆ ತಗಷ್ಟೇ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ಈ ನಡವೆ, ಸ್ವೇಹಿತರ ಮತ್ತು ಸಹೇಲ್ಯಗಳ ನೂರಾರು ಮದುವೆಗಳ ಕೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಕೆಲವು ಮದುವೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಿರಿಯವರಾದ ವಧುವಿನ ತಂಡೆ, ವರನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ತೋಳಿದು, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕಿ ನೀಡಿದ ವಸ್ತು ದಿಂದ ಆನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಒರೆಸಿದರು. ಅದು ‘ವರಪೂಜೆ’ ಆಗಿತ್ತು. ನಾನು ಹೌಹಾರಿ ‘ಇದೆಯ ಅಚರಣೆ?’ ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ನನ್ನ ಬಗಲಿಗಿಧ್ದ

